

Epidemiologie en bestrijding van tuberculose*

Martien W. Borgdorff, Directeur KNCV Tuberculosefonds en Hoogleraar Internationale Gezondheidszorg in het bijzonder Tuberculose aan de Universiteit van Amsterdam

Aan onderzoek naar de epidemiologie en bestrijding van tuberculose is vanuit Nederland altijd een belangrijke bijdrage geleverd. De WHO DOTS-strategie is in belangrijke mate gebaseerd op het werk van dr Karel Styblo, die zijn werk verrichtte vanuit KNCV Tuberculosefonds. In deze presentatie worden een drietal recente bijdragen besproken van onderzoek waarbij KNCV Tuberculosefonds is betrokken: het meten van de millenniumdoelstellingen, moleculaire epidemiologie, en de impact van nieuwe middelen voor bestrijding

De bestrijding van tuberculose is onderdeel van de millenniumdoelstellingen. Terwijl de millenniumdoelstellingen elders in de wereld naar verwachting gehaald kunnen worden, is dat voor Afrika naar het zich laat aanzien niet het geval. Er zijn grote onzekerheden rond het behalen van specifieke doelen (bijvoorbeeld TB case detectie en de impact op TB prevalentie en sterfte), die sterk verminderd kan worden door een bredere toepassing van prevalentiesurveys.

Met behulp van moleculaire epidemiologie is vastgesteld dat in Nederland transmissie voornamelijk plaatsvindt onder jong-volwassenen en dat er een toenemend belang is van transmissie van niet-Nederlanders naar Nederlanders. In Kaapstad bleek slechts 19% van alle transmissie plaats te vinden binnen het huishouden. Moleculaire epidemiologie heeft in Kaapstad ook een beter inzicht gegeven in de incidentie van ziekte na re-infectie bij patiënten die opnieuw tuberculose ontwikkelden.

Na een periode van stagnatie wordt nu weer geïnvesteerd in de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen voor tuberculose met veelbelovende resultaten. Met een mathematisch model is verkend wat de invloed hiervan zou kunnen zijn op de epidemiologie van tuberculose. De conclusie is dat deze invloed aanzienlijk is, vooral in programma's met een relatief laag succespercentage met de huidige behandeling.

*Abstract verschenen in *Medicus Tropicus*, 6 november 2005